

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Baggrunden for, at regeringen i Folketingssamlingen 1871-72 fremsatte Forslag til lov, hvorved Regeringen bemyndiges til at meddele "Den Danske Landmandsbank, Hypothek- og Vexelbank i Kjøbenhavn" forskellige Begunstigelser var, at den daværende regering vurderede, at den kreditforeningsvirksomhed, Den Danske Landmandsbank i medfør af loven fik ret til at udføre, ville kunne være et godt supplement til datidens kreditforeninger. I bemærkningerne til lovforslaget henvistes navnlig til, at man ønskede at fremme landbrugets samt kommuners mulighed for låntagning.

For så vidt angår landbruget var begrundelsen, at landbruget »mere og mere Antager karakteren af en industriel Virksomhed og som følge heraf stadig gjør fordring på større og større Driftskapital, og at det derfor, saafremt det saakaldte intensive Agerbrug skal kunne trænge igjennem hos os og vort Agerbrug i det hele taget skal blive i stand til at holde trit med Agerbruget i de os nærmest staaende kornproducerende lande, er en Nødvendighed, at den Kredit, der ydes gennem Bankerne, ogsaa bliver Landmændene til Del«.

Endvidere skulle Hypotekafdelingen have til opgave at »tilbyde Landets Kommuner Leilighed til paa rimelige Betingelser at forskaffe sig Laan til Iværksættelse af almeennyttige og gavnlige kommunale Foretagender, som nu oftere maa undlades paa Grund af den store Vanskelighed, som Kommunerne jevnlige have ved at tilveiebringe de dertil fornødne Midler.«

Da Den Danske Landmandsbanks virksomhed i forbindelse med udstedelse af hypotek- og kommuneobligationer ikke som datidens øvrige kreditforeningers virksomhed ville være karakteriseret af solidarisk hæftelse blev der med henblik på at opnå sikkerhed for de af banken udstedte obligationer stillet som krav, at banken kunne udsønde obligationer udstedt mod pant i faste ejendomme samt obligationer udstedt for lån til kommuner fra sine øvrige aktiviteter.

Til sikkerhed for obligationsindehaverne skulle banken endvidere båndlægge et depot i Danmarks Nationalbank.

Den nuværende Hypotekafdeling i Danske Bank er således oprettet med hjemmel i lov nr. 55 af 25. marts 1872.

Indenrigsministeriet har jf. § 1 i lov nr. 55 af 25. marts 1872 godkendt regulativer for Hypotekafdelingen. Den seneste ændring i det af Indenrigsministeriet stadfæstede Regulativ for Hypotekafdelingen er fra december 1977.

Det fremgår af regulativet, at Hypotekafdelingens virksomhed omfatter:

- I. at yde lån
 - a) imod prioritet i faste ejendomme, såvel landejendomme som købstadsejendomme, derunder også lån til afløsning af tiender, arvefæstefgifter og andre realrettigheder,
 - b) til kommuner;
- II. at købe obligationer med prioritet i faste ejendomme og obligationer udstedt af kommuner;
- III. at udstede hypothekobligationer og kommuneobligationer.

Med hjemmel i § 2 i lov nr. 55 af 25. marts 1872 fastsætter indenrigsministeren regler for revisionen af Danske Banks Hypotekafdeling. Revisionen forestås af to af indenrigsministeren udpegede revisorer.

Hypotekafdelingen har i en årrække været præget af afvikling. For så vidt angår kommunelånene har banken konstateret, at kommunerne i højere grad har fundet det formålstjenligt at benytte sig af Kommunekredit og andre finansieringsmuligheder. Der er således ét kommunelån tilbage, som blev optaget i 1985. For så vidt angår hypoteklånene har Hypotekafdelingen ikke i nyere tid været et reelt supplement til realkreditvirksomhederne. De sidste hypoteklån blev optaget i 1989.

Hypotekafdelingens obligationsudstedelse er ophørt og der cirkulerer kun en beskedent obligationsmængde, herunder kommuneobligationer, til indfrielse. Obligationsserien med den længste løbetid vil alt andet lige tidligst udløbe i 2022.